

Podosophia

<https://doi.org/10.1007/s12481-020-00289-9>

Andere zienswijzen in de podotherapiepraktijk: ‘Bot-, pees- en spierklachten hebben te maken met eigenwaardeconflicten’

David Müskens · Maureen Limpens

© Bohn Stafleu van Loghum is een imprint van Springer Media B.V., onderdeel van Springer Nature 2020

Samenvatting Soms heb je een patiënt met, bijvoorbeeld, achillespeesklachten binnen korte tijd volledig klachtenvrij, terwijl het bij een andere patiënt met dezelfde soort klachten maar niet wil lukken. Hoe kan dat, vraag je je dan af. Ook podotherapeut David Müskens stelde zich deze vraag. Hij kwam onder meer in aanraking met de Biologika, Touch of Matrix-, Dorn- en Emmett-therapie. Sinds hij de inzichten uit de Biologika toepast en de aanvullende therapieën inzet, behaalt hij veel betere resultaten in de klachtbehandeling van patiënten. In dit artikel beschrijft Müskens zelf eerst enkele theoretische kaders van de Biologika en gaat hij kort in op de andere therapieën, waarna *Podosophia* hem enkele vragen voorlegt.

Trefwoorden klachtbehandeling · biologika · innerlijk conflict · embryonale kiembladen

Inleiding

Binnen de paramedische zorg bestaan talloze mogelijkheden om mensen van hun klachten af te helpen, maar de vraag is of er wel voldoende naar de mens als geheel wordt gekeken. Vaak wordt de patiënt nog beschouwd als een mechanisme, en niet als een wezen met een ziel. Daarmee worden de effecten van onze emoties op het lichaam vaak vergeten. Voor mij is dan altijd ook de vraag, waarom ontstaat juist deze klacht op dit moment bij deze patiënt?

Biologika

Als je ervoor open staat, biedt de Biologika je een kader om te kijken naar hoe en waarom een klacht of ziekte ontstaat. Waarom ontstaat een ziekte juist nu en waarom juist op deze plek? De Biologika gaat uit van enkele biologische natuurwetten. Drie daarvan zullen we hierna bespreken.

1. De invloed van een ernstige emotionele shock

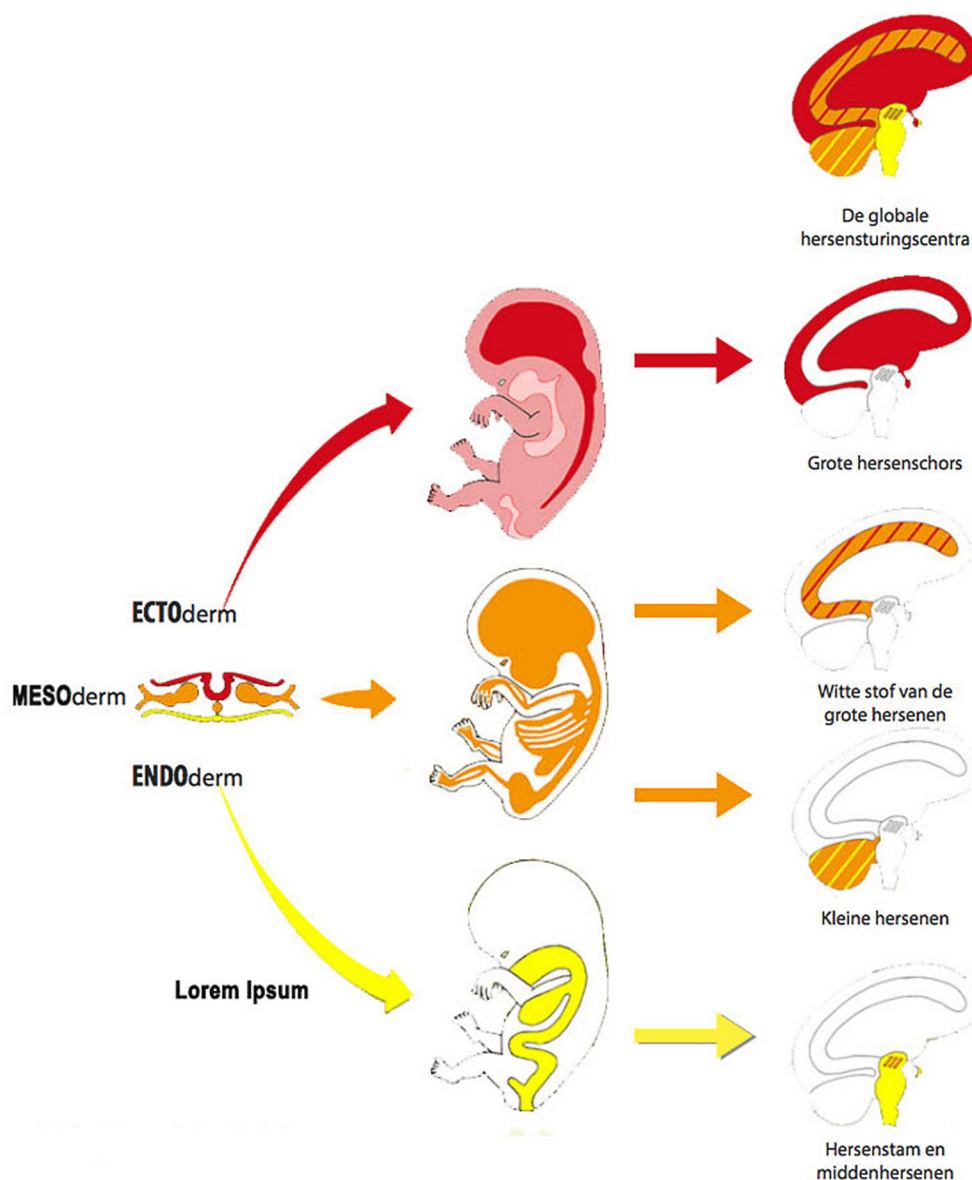
In de Biologika begint elke ziekte met een ernstige emotionele *shock* die tegelijkertijd optreedt in psyche, brein en corresponderend orgaan. In de Biologika gaat men er vanuit dat elke ziekte – in de Biologika een Zinvol Biologisch Programma genoemd – begint met een ernstige emotionele *shock*. Dat wil zeggen: door de persoon in kwestie als ernstig ervaren. Zo'n emotionele *shock* kan leiden tot een innerlijk conflict, afhankelijk van hoe de desbetreffende persoon met de situatie omgaat. Er zijn verschillende soorten conflicten, afhankelijk van op welk vlak het conflict zich afspeelt. Om enkele te noemen: een scheidingsconflict (bijvoorbeeld problemen met een partner), een verliesconflict (bijvoorbeeld een woning kwijtraken), een territoriumconflict (bijvoorbeeld problemen op het werk of op school), een eigenwaardeconflict (bijvoorbeeld het gevoel van falen), een verhongeringsconflict of brokconflict (bijvoorbeeld financiële problemen), een nest-zorgconflict (bijvoorbeeld zorgen over een familielid) en een existentieconflict of een doodsangstconflict (bijvoorbeeld bezorgdheid over zichzelf). Een goed voorbeeld is de situatie waarin een liefdesrelatie wordt beëindigd. Dan kan bij de partner het gevoel van verlies overheersen, maar ook andere gevoelens, zoals ‘het is me weer niet gelukt om een relatie goed te houden’ of ‘wat moet er nu van mij terecht komen?’.

D. Müskens
Nijmegen, Nederland

M. Limpens (✉)
Bohn Stafleu van Loghum, Houten, Nederland
m.limpens@bsl.nl

Figuur 1 De kiembladen

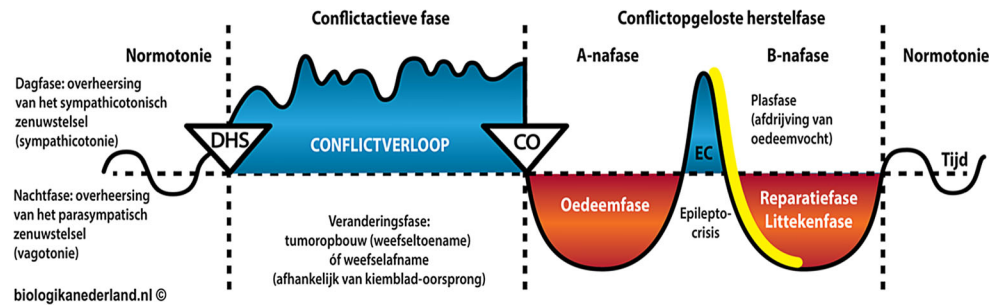

Zo'n emotionele *shock* kan inslaan op een specifiek gebied in de hersenen. Op de plaats van inslag, ook wel 'Hamerse Haard' genoemd, veroorzaakt de inslag veranderingen tussen de zenuwverbindingen. De hersencellen die getroffen worden door de inslag geven signalen af aan de bijbehorende orgaancellen. Deze signalen zorgen daar voor celgroei, celafname of verlies van lichaamsfunctie, waardoor ziektes en aandoeningen ontstaan. Wanneer het conflict ernstig genoeg is, kan de Hamerse Haard op CT-beelden worden waargenomen als een schietschijfconfiguratie. Vergelijk het met ringen die ontstaan als je een steen in rustig water gooit. Zo'n inslag in de hersenen zal alleen plaatsvinden wanneer aan vijf voorwaarden wordt voldaan. Voor de persoon in kwestie moet de emotionele shock: onverwacht (1), dramatisch (2) en onacceptabel (3) zijn, worden ervaren als een geïsoleerde gebeurtenis (4) en op dat moment onoplosbaar zijn (5).

2. De relatie tussen embryonaal kiemblad en het brein

Elk embryonaal kiemblad is verbonden met specifieke delen van het brein (fig. 1). Volgens de Biologika is er een samenhang tussen de drie embryonale kiembladen (het ectoderm, mesoderm en endoderm), de soorten conflicten en de plaats van inslag in de hersenen. Alle weefsels die voortkomen uit hetzelfde kiemblad worden bestuurd door hetzelfde deel van de hersenen. Hierdoor reageren dezelfde weefseltypes op dezelfde manier op psychologische conflicten (in de Biologika 'biologische conflicten' genoemd). Het ectoderm vormt onder meer de huid en het zenuwstelsel, en wordt bestuurd vanuit de hersenschors. Het endoderm vormt onder meer het spijsverteringskanaal en de inwendige organen en wordt bestuurd vanuit de hersenstam en de middenhersenen. En tot slot het mesoderm, dat onder meer bloed, botten, pezen,

Figuur 2 Ziekteverloop

spieren, bindweefsel en het urogenitaal stelsel vormt en wordt bestuurd vanuit de kleine hersenen en de witte stof van de grote hersenen.

Brokconflicten (iets wat letterlijk en figuurlijk onverteerbaar is) slaan altijd in in het deel van de hersenen dat het spijsverteringskanaal aanstuurt. Eigenwaardeconflicten blijken altijd in te slaan in het deel van de hersenen dat verbonden is met het mesoderm.

3. Het genezingsproces verloopt logisch

Volgens de Biologica volgt iedere ziekte of aandoening zijn eigen logische genezingsproces (fig. 2). Voorafgaand aan het conflict bevindt het lijf zich nog in de 'normale' gezonde rustfase, 'normotonie' geheten. Wanneer er een inslag in de hersenen plaatsvindt, start de conflict-actieve fase. Het normale dag-nachtritme wordt onmiddellijk onderbroken. Er ontstaat stress, rusteloosheid, een snelle hartslag, verhoogde bloeddruk, trage spijsvertering, frequent urineren en weinig eetlust. Vernauwde bloedvaten zorgen voor koud zweet en rillingen. De psyche zorgt voor dwangmatig denken en slapeloosheid om zo volledige focus op het conflict te houden, zodat het zo snel mogelijk kan worden opgelost.

De conflict-actiefase

In deze fase gaat het lichaam cellen opbouwen óf afbreken. Dit is afhankelijk van wat er verderop moet gebeuren in de herstelfase. Hoe meer weefsel er nodig is om een conflict op te lossen, des te meer cellen genereert het overeenkomstige orgaan tijdens deze fase. Dit proces is van toepassing op alle organen en weefsels die worden aangestuurd vanuit de hersenstam en de kleine hersenen, zoals de longen, lever, alvleesklier, dikke darm, schildklier of borstklieren. De longen maken bijvoorbeeld extra cellen aan bij een doodsangstconflict, zodat ze meer zuurstof op kunnen nemen. De darmen doen dit om de productie van spijsverteringssappen te verhogen, zodat een onverteerbaar brokconflict beter en effectiever kan worden opgelost. Het lichaam kan echter ook reageren met celafbraak. Dat geldt voor de organen en weefsels die gevormd zijn vanuit het mesoderm, en worden bestuurd vanuit de kleine hersenen en de witte stof van de grote

hersenen. Deze afbraak wordt ingezet om het bewegingsapparaat uiteindelijk sterker te kunnen maken.

De oplossing

De oplossing van het conflict is het keerpunt in het 'ziekteproces'. Iemand kan zelf een praktische oplossing voor het conflict hebben gevonden en soms lossen conflicten zichzelf op. Bijvoorbeeld wanneer de levensomstandigheden veranderen of wanneer andere zaken prioriteit krijgen. Op spiritueel niveau zijn conflicten waarmee we worden geconfronteerd een uitnodiging om emoties los te laten, de situatie vanuit een ander perspectief te bezien, het grotere geheel te zien of de positie van de andere betrokkenen te begrijpen. Daarnaast is vergeving ook een bron van genezing.

Als een persoon niet in staat is om een zeer ernstig conflict op te lossen, en het conflict dus zeer lang aanhoudt, kan iemand in het uiterste geval komen te overlijden.

- **Deel 1 van het conflict-opgeloste herstel: de oedeemfase** Als de persoon in kwestie het conflict oplost, zet de herstelfase in. In deze fase gaat het lijf exact het tegenovergestelde doen van wat er gebeurde in de conflict-actieve fase. Waar cellen werden aangemaakt, begint nu de weefselafbouw en waar ze werden afgebroken, worden nu weer cellen aangemaakt. De plaats waar iets werd afgebroken, is nu op zijn zwakst. Hier moet het weefsel nog even doorheen. Er wordt oedeem gevormd om het gebied dat aan het genezen is, te beschermen. (Dit is dus een andere visie op oedeem dan wordt geleerd tijdens de opleiding.) Oedeem veroorzaakt tevens pijn. Was die pijn er niet, dan zou iemand weer volop gaan bewegen en zou het weefsel nog meer beschadigd raken. Pijn is dus een zinvolle waarschuwing! Andere tekenen van genezing zijn koorts, ontsteking, jeuk en pus. Mensen zijn helaas geneigd om op die momenten de pijn te onderdrukken of gewoon door te gaan met hun dagelijkse bezigheden. Pas als ze er zelf niet meer uitkomen, wordt de arts of therapeut geraadpleegd.
- De ernst van de genezingssymptomen wordt bepaald door de intensiteit van de voorafgaande conflict-actieve fase. Om de lichtbeschadigde neuronen

in de hersenen te herstellen, wordt er met dezelfde reden hersenoedeem gevormd, wat duizeligheid of hoofdpijn kan veroorzaken.

- *De epileptoïde crisis* Tijdens de epileptoïde crisis, dat is het hoogtepunt van de helingsfase, bevindt de persoon zich kortstondig in een toestand van stress. De reactivering van het conflict zorgt voor rusteloosheid, misselijkheid, verhoogde bloeddruk, een verhoogde pols, koud zweet en rillingen. Andere kenmerken zijn hoestbuien, diarree-aanvallen, neusbloedingen of nervositeit. Het zinvolle doel van deze fase is afrijving van het vocht dat zich zowel in het orgaan als in het correlerende hersendeel ontwikkelde. De epileptoïde crisis wordt gevolgd door een urinefase, waarbij je lichaam de overtollige vloeistoffen verwijdt. De epileptoïde crisis komt meestal voor tijdens perioden van rust, in de vroege ochtend of tijdens de slaap. Ook hier wordt de omvang van de epileptoïde crisis weer bepaald door de

zwaarte van de conflict-actieve fase. Een duidelijk voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld migraine.

- *Deel 2 van het conflict-opgeloste herstel: de reparatiefase*
- Vanaf dit moment ga je het tweede gedeelte van de helingsfase in. Littekenvorming vindt voornamelijk plaats door de productie van collageen rondom het genezingsgebied. Tegen het einde van het proces wordt de originele functie van het orgaan hersteld en keert het dag-nachtritme terug naar normotonie. Helaas is er niet altijd een snelle oplossing voorhanden, en zijn wij mensen erg goed in piekeren, malen en de pijn onderdrukken of negeren. Hierdoor ontstaat er vaak een terugvallende conflict-activiteit.

Andere therapieën die Müskens inzet

Touch of Matrix

Touch of Matrix gaat ervanuit dat het lichaam beschikt over een zelfherstellend vermogen en precies zelf weet wat het moet doen om onderliggende oorzaken los te laten. Deze problemen ontstaan als de 'harde schrijf' van een persoon overvol raakt of vastloopt.

Tijdens een Touch of Matrix sessie wordt een persoon in een diepere laag van onderbewustzijn gebracht en worden de vijf niveaus waaruit de mens volgens deze theorie bestaat 'opgeschoond': fysiek, emotioneel, mentaal, spiritueel en het voor ons compleet onbekende vlak. Dus eigenlijk wat er nog zit, waarvan wij met ons brein niet weten wat er nog zit. Tijdens een sessie gaat het lijf bewegen en komt het uiteindelijk weer in zijn meest optimale rechte stand.

Daarnaast wordt aandacht besteed aan positief denken in plaats van aan focussen op wat men juist niet wil. Dit wordt omschreven als de wet van aantrekkingskracht. Ook woorden, gedachten en emoties hebben namelijk net als ons lijf allemaal een eigen trillingsfrequentie. Dus alles wat iemand uitzendt, resonanceert met gelijksoortige woorden, gedachten en emoties in zijn omgeving. En dat trek je dan naar je toe. Iemands huidige situatie is de som van alle gedachten, woorden en emoties uit het verleden. Want dat heeft diegene naar zich toe getrokken, bewust, maar meestal onbewust.

Emmettherapie

Bij de Emmett Techniek combineert men directe druk en zachte draaibewegingen op de huid op specifieke Emmettpunten om bepaalde spiergroepen te ontspannen of juist te activeren. Bewegingsbeperkingen als gevolg van gespannen spieren worden hiermee opgelost. Hypermobiele patiënten kunnen juist weer beter in balans worden gebracht.

Dorntherapie

Door verschillende oorzaken kan de anatomische stand van iemands lichaam veranderen, waaronder ook de ruggenwervels. Door die wervels loopt de grootste bundel zenuwen naar al onze organen, weefsels, botten etc. In deze theorie wordt aan iedere specifieke wervel afzonderlijk – als die wervel 'uit stand is' – mogelijke specifieke lichamelijke klachten en mentale symptomen gekoppeld. Wanneer een bepaalde wervel niet meer op de juiste plaats staat, stroomt de energie niet meer optimaal naar de aangewezen plaats in het lichaam, waardoor pijnklachten ontstaan. Officieel zet een Dorn-therapeut de wervels met de duimen op een voorzichtige manier weer in de juiste positie en maakt het bindweefsel tussen de wervels los, zodat ook de doorbloeding weer beter wordt. David Müskens gebruikt de zogenaamde Dorn-poster¹ – waarop het verband staat aangegeven tussen elke specifieke wervel en bijbehorende klacht – alleen nog voor het linken van bepaalde klachten. Het rechtzetten van de wervelkolom gebeurt via de Touch of Matrix methode waarbij hij één hand op het bekken plaatst en de ander op het hoofd. Hierdoor komt het lichaam vanzelf in beweging en wordt de wervelkolom weer zo goed mogelijk uitgelijnd. Zie fig. 3.

¹<https://deherstelexpert.nl/dorn/>.

Figuur 3 Behandeling met Touch of Matrix

Enkele vragen aan David Müskens

Wat hebben de Biologika en andere therapieën jou gebracht?

Müskens: “Het heeft mijn denken over gezondheid en ziekte 180 graden omgedraaid. Ik zie ziektes en aandoeningen nu veel meer als signalen van biologische programma’s die het lichaam ondersteunen tijdens ernstige emotionele stress. Sinds ik een andere manier van kijken heb op het ontstaan van ziektes en hoe hersenen, psyche en lichaam samengaan, kan ik patiënten helpen die ik voorheen niet kon helpen. Met de andere therapieën kan ik met de patiënt op een snelle manier aan blokkades werken. Ik geloof niet dat alle klachten voortkomen uit innerlijke conflicten. Je hebt natuurlijk ook fysieke trauma’s, zoals een ongeluk, waarbij een whiplash ontstaat. Alhoewel er mensen zijn die ook daarin een teken zien van een innerlijke conflict, waar je door het ongeluk wel naar móet kijken.”

Kun je eens een concreet voorbeeld geven hoe je te werk gaat?

“Er kwam bijvoorbeeld een 11-jarige turnster bij mij, die al een paar jaar steunzolen in haar dagelijkse schoenen droeg in verband met valgusstand van beide voeten. Bij het turnen ervaaarde ze steeds meer

pijnklachten. Met name bij de explosieve momenten tijdens het springen. Ze turnde 14 uur per week. Ze was heel perfectionistisch, zowel op school als in haar sport. Op een bepaald moment moest ze voor een belangrijke kwalificatiewedstrijd een bepaalde sprong perfectioneren om een score te kunnen behalen die hoog genoeg was om door te gaan naar de Nederlandse Kampioenschappen. Met die sprong wilde het echter maar niet lukken. Hier ligt dan zo’n eigenwaardeconflict: ‘Ik ben niet goed genoeg, zo ga ik nooit winnen’. In deze conflict-actieve fase startte het necroseproces van de fascia plantaris beiderzijds, al had ze daar toen nog geen pijn van, laat staan dat ze zich daarvan bewust was.

Na veel oefenen lukte het haar uiteindelijk om de sprong te perfectioneren. Dat gaf een enorme opluchting, waardoor de herstelfase in gang gezet werd. Hierbij werden extra cellen opgebouwd om de nog zwakke peesplaat te gaan verstevigen. Tijdens de start van de herstelfase ontstond de pijn als gevolg van oedeemvorming. Dit was tevens een mooi zinvol signaal van het lijf om aan te geven dat het tijd was om rust te nemen, want anders zou de nog zwakke peesplaat minder snel herstellen, of zelfs beschadigen. Tijdens de herstelfase is overgegaan naar aangepast trainen om de hoogste piekbelasting eraf te halen. Ze bleef echter pijn ervaren, waardoor ze uiteindelijk bij mij in de praktijk terecht komt.

Uit de inspectie komt het volgende naar voren: calcaneo en mediotarsusvalgus beiderzijds. Endorotatie genua, bekkentorsie, rechterschouder staat lager, linkervoet in gewoontehouding telkens in abductie. Het functieonderzoek levert de volgende informatie op: hypermobile voeten, knieën geen bijzonderheden, als gevolg van de bekkentorsie linkerheup meer endorotatie ten opzichte van rechts. Uit de palpatie blijkt de fasciitis plantaris beiderzijds erg gevoelig. Bij de loopanalyse is er sprake van een eversie hielcontact en hyperpronatie. Ook hier weer meer abductie van de linkervoet.

Ik heb het meisje eerst inzicht gegeven in het ontstaan van haar klachten en haar ervan bewust gemaakt dat, hoewel ze pijn ervaart, ze zich al een heel eind in de herstelfase bevindt. Via een behandeling vanuit de Touch of Matrix (een onderbewustzijntech-niek), zijn we de aanwezige blokkades gaan opheffen. Daarnaast heb ik ervoor gekozen om zolen voor in de turnschoenen te maken, zodat de peesplaat werd ontlast en om een tweede eigenwaardeconflict te voorkomen. Er is niet echt sprake geweest van een epileptoïde crisis.

Tijdens een tweede behandeling hebben we de blokkades aangepakt die nog niet verholpen waren met de eerste sessie. Zo stond de vijfde lumbale wer-vel (L5) nog niet optimaal op zijn plek. Wanneer L5 niet goed staat, kan de energie er niet goed doorheen. Dat resulteert in zwakke benen, enkels, en voeten. Ondertussen ging het meisje het tweede gedeelte van

de herstelfase in. Uiteindelijk is de peesplaat helemaal hersteld.”

Wat zou je podotherapeuten willen meegeven?

“Er zijn meerdere zaken waar je als podotherapeut rekening mee kunt houden: Onderschat niet de effecten van onze emoties op ons lijf. Wees je bewust van de samenhang tussen psyche, hersenen en organen. Zie de mens niet alleen als mechanisme, maar ook als wezen met een ziel. Wees je ervan bewust dat (preventieve) onderzoeken vaak een momentopname zijn, terwijl blessures of ziektes wel degelijk een proces zijn. Mogelijk worden hierdoor podotherapeutische behandelingen en middelen ingezet die misschien onnodig zijn. Uiteraard is het zinvol om bij acute ziektes of de zogenaamde rode vlaggen altijd de dokter te benaderen. Regulier en alternatief zijn te combineren; ze kunnen elkaar alleen maar versterken.

Klachten binnen de podotherapie zijn eigenlijk bijna allemaal eigenwaardeconflicten. Vraag maar eens door naar wat mensen het jaar voorafgaand aan de klacht allemaal meegemaakt hebben.

Of je nu een mechanische of een mentale breuk hebt, het proces en resultaat zijn hetzelfde. Een bijkomend gevaar van de klachten waarmee wij podotherapeuten werken, is dat er vaak een nieuw onderliggend conflict blijkt, omdat de mensen door de pijn juist bepaalde lichamelijke zaken niet meer kunnen doen. Dit zorgt voor frustratie en irritatie, met als gevolg een nieuw eigenwaardeconflict. Deze vicieuze cirkel kan weer een nieuwe inslag in de psyche en in het brein veroorzaken. Ik zeg dus niet: schuif alle zolen etc. maar aan de kant. Als je ervoor kunt zorgen dat mensen weer pijnvrij kunnen bewegen of weer sneller kunnen lopen, voorkom je dat ze er een tweede eigenwaardeconflict bij krijgen.

De klachten die we zien binnen de podotherapie zitten vaak in de eerste fase van het ziekteproces, de conflict-actieve fase. De organen die gelinkt zijn aan het mesoderm (onder meer de botten, spieren, pezen, bindweefsel, etc.) worden tijdens de conflict-actieve fase als eerste afgebroken, zodat deze organen uitein-

delijk sterker kunnen worden gemaakt in de herstelfase. Je kunt het vergelijken met beton. Je zult er eerst wat moeten afhalen om de nieuwe laag beter te laten hechten, zodat het uiteindelijk sterker wordt. Dus kijk in welke fase van het ‘ziekteproces’ iemand zit, dan weet je ook wat je kunt verwachten.”

Moet de podotherapeut dan ook psychologie gaan bedrijven?

“Nee, dat hoeft zeker niet als je dat niet wil. Maar ik vind het zelf wel een hele waardevolle toevoeging aan de klachtenbenadering. Ik heb alleen ook gemerkt dat zeker niet elke patiënt open staat voor deze visie. Ik verbaas me er nog dagelijks over hoe een bepaald karakter of hoe een bepaalde gebeurtenis die op dat moment bij de cliënt speelt, overeenkomt met de klacht. Dus ik zie een anamnese die alleen gericht is op het fysieke probleem wel als een gemiste kans in het onderzoek.

Bij emotionele problemen kan je iemand doorsturen naar een psycholoog. Maar het mooie van deze onderbewustzijnstherapie is dat er nauwelijks wordt gesproken over al deze psychische zaken. Ik laat de mensen in mijn HerstelExpert-traject eenmalig een document invullen met vragen over hun fysieke, mentale en emotionele problemen. Daar praten we maximaal een half uur over, en daarna focussen we alleen nog maar op de nieuwe positieve versie van henzelf. Een patiënt ervaart vaak al voordeel bij een gezondheidscentrum met onderlinge korte lijntjes. Dus je kan je voorstellen hoe het voor ze is als er nog maar één therapeut aan het hele behandeltraject te pas komt. Mijn nieuwe website heet dan ook niet voor niets www.deherstelexpert.nl.

En ik ben mij ervan bewust dat sommige dingen misschien zweverig klinken, maar de resultaten zijn fantastisch. Het maakt mij niet uit hoe iets werkt, als het maar werkt!”

David Müskens, (turn)podotherapeut en DeHerstelExpert

Maureen Limpens, hoofdredacteur Podosophia